

Příspěvky na sociální zabezpečení

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

1. Význam a charakteristika
2. Technika
3. Politická ekonomie

1. Význam a charakteristika

- Pojmy z ESA vs. ekonomické pojmy vs. pojmy zákonné: zmatek
- Pojistné – částečně nebo zcela ekvivalentní povinná platba
 - Bismark – od konce 19. století
 - Social security contributions
- Daně z objemu mezd
 - Payroll tax
 - Chybí ekvivalence k dávkám
 - Spíše na ústupu (např. Rakousko)
- Placená zaměstnancem i zaměstnavatelem

1. Význam a charakteristika

- Druhy pojištění
 - starobní a invalidní důchody
 - nemocenské dávky
 - dávky v mateřství
 - dávky v nezaměstnanosti
 - náhrady při pracovních úrazech
 - pečovatelské dávky (bezmocnost)
 - další dávky podle konkrétních podmínek v různých zemích
 - služby zdravotnictví

1. Význam a charakteristika

- Podíl pojistného na HDP
- Podíl pojistného v daňové struktuře
- ITR, METR
- *Pozor na země s menším objemem 1. pilíře*

Pojistné jako % HDP/TR; prům. OECD

2000	1965	1975	1985	1995	2005	2016
% HDP	4,5	6,4	7,4	8,8	8,5	9,2
% TR	17,6	21,9	22,1	25,4	25,3	26,2

Zdroj: autor

2. Technika

- a) Předmět pojistného
 - Nejčastěji příjmy ze zaměstnání
 - Příjmy z podnikání

- b) Osvobození, vynětí
 - Příjmy z kapitálu + „sociální“ příjmy
 - Vazba na osvobození u PIT

- c) Základ
 - Úhrny mezd
 - Čistý příjem z podnikání
 - Minimální a maximální základ (stropy)
 - Paušální částky ($\leftarrow \rightarrow$ stropy)

2. Technika

d) Odpočty

- Daleko menší rozsah než u PIT
- Spíše sociální povaha, pokud vůbec

e) Sazby

- Viz www.oecd.org/ctp/taxdatabase
- Lineární sazby vždy
- Stropy + Minimální platby/vyměřovací základy způsobí silnou regresivitu

2. Technika

f) Výpočet pojistného

- Zaměstnanec + Zaměstnavatel
 - Jednodušší, více viditelné pro poplatníka
 - Problém skutečné incidence – není stejná pro všechny segmenty trhu práce (i regionálně jiná)
- Vazba na odpočet pojistného od základu daně
- Superhrubá mzda - jen v ČR
- Supersuperhrubá mzda? (jen Dánsko - Beverage)
- Slevy obvykle nejsou

g) Odvody pojistného

- Jiné systémy administrace - samosprávné fondy/pojišťovny
- měsíční vs. roční období u zaměstnanců vs. podnikatelů

3. Politická ekonomie pojistného

1. Ekvivalence plná nebo částečná
2. Účelovost pojistného?
3. Krytí kterých soc. systémů (stáří, nemoc, zaměstnanost, rodinné podpory...?)
4. Skutečná incidence (zaměstnanec vs. Zaměstnavatel)

3. Politická ekonomie pojistného

5. Podnikatelé

- zvláštní systém nebo speciální podsystém (Německo, Rakousko)
- Omezení povinnosti

6. Pojistné jako daňový náklad nebo zdanění dávek?

7. Dělení pojistného již při placení nebo až uvnitř vlády?

3. Politická ekonomie pojistného

8. Beverage (UK, USA, Skandinávie)

- systém všeobecných daní a minimálních neekvivalentních dávek
- obvyklé a rozsáhlé připojištění

9. Stropy

- Minimální stropy
- Maximální stropy
- Maximální platby

10. Systémy výběru

- Oddělený nebo sloučený výběr?
- Frekvence plateb

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

